Posudek na diplomovou práci

Posudek vedoucího diplomové práce

Problematika reliability a validity u dynamické diagnostiky,

kterou předkládá Bc. Kateřina Holeyšovská

Mezi klíčové charakteristiky dynamické diagnostiky patří přizpůsobení postupů práce potřebám diagnostikovaných klientů, sledování změny a potenciálu ke změně, jímž klient disponuje, intenzivní a relativně proměnlivá interakce mezi diagnostikem a diagnostikovaným, která vede k odhalení vhodných intervenčních postupů i zlepšení výsledků klienta. To vše vede k situaci, kdy jednotlivá vyšetření, ač za užití stejného diagnostického nástroje, mají odlišný průběh, trvají různě dlouho, v neposlední řadě se liší výsledek před a po intervenci, takže zjišťovat například test-retest reliabilitu je prakticky nemožné. Zároveň jde však o diagnostický přístup a z povahy věci tedy vyplývá, že bychom rádi věděli, jak jsou metody spolehlivé a platné. Na pozadí těchto úvah vzniklo téma předkládané práce, která si původně kladla za cíl měřit shodu hodnotitelů při administraci metody ACFS, která je lokalizována pro české prostředí. Prvotním plánem celého diplomního projektu bylo paralelní zpracování diagnostických dat od stejného klienta dvěma nezávislými diagnostiky, konkrétně poradenským pracovníkem, který by pracoval se svým klientem, a autorkou práce, která se pro tyto účely nechala proškolit v užívání baterie ACFS. Bohužel školní rok 2016–2017 přinesl do poradenského systému natolik turbulentní změny, které znásobily nároky na administrativní práci, že poradenští pracovníci hromadně odmítali původně přislíbenou spolupráci v projektu. Shodným argumentem byl nedostatek času na realizaci dynamického vyšetření. Autorka předložené práce tak musela hledat alternativní řešení, jak se vyrovnat s původním záměrem projektu. Pro tyto účely byly nakonec využity údaje z lokalizace metody ACFS, doplněné o další informace o diagnosticích, kteří se na lokalizaci podíleli. Naštěstí alespoň tyto základní informace měli poradenští pracovníci čas autorce sdělit.

Z uvedených důvodu spatřuji těžiště práce v její teoretické části, v níž autorka velmi zevrubně shrnuje množství zahraničních studií, jež mapovaly různorodé charakteristiky metod dynamického testování. Autorce se podařilo nalézt, shrnout a interpretovat značné množství pozoruhodných výzkumných studií, které popisují validitu i reliabilitu metod dynamického testování. Detailně se zabývá jak samotnými psychometrickými charakteristikami, tak postupy dynamického testování i způsoby lokalizace nejznámějších metod dynamické diagnostiky, které jsou využívány i v českém prostředí. Pro tyto účely čerpá primárně ze zahraniční literatury a přináší tak českým odborníkům velmi cenné a jinak obtížně dostupné informace o dynamickém testování.

V empirické části nakonec autorka porovnávala profily výsledků jednotlivých hodnotitelů metody ACFS, kteří se podíleli na její lokalizaci v českém prostředí. Navzdory komplikované situaci s výzkumnými daty autorka podle mého názoru vytěžila maximum z toho, co měla k dispozici. Velmi pečlivě data analyzovala i vzájemně porovnala a dospěla k pozoruhodným závěrům, jež se týkaly jak shod, tak určitých rozporů mezi způsoby práce hodnotitelů. Získané informace nedevalvují lokalizaci metody ACFS, která neprobíhala a priori za účelem vzniku norem, avšak rozhodně přinášejí důležité údaje pro další školení administrátorů metody a zprostředkování způsobů, jak lze metodu využívat.

Ačkoli se jedná o práci relativně stručnější a její vznik byl provázen řadou nepředpokládaných komplikací, pokládám ji za velmi přínosnou pro rozvoj dynamického testování v ČR jako jednoho z dnes již oficiálních způsobů diagnostiky. Velmi také oceňuji, že autorka po celou dobu zpracování diplomního projektu velmi systematicky a důsledně zpracovávala veškeré získané informace. Do studia souvisejícího s tématem i do analýzy dat investovala množství času a energie. Bezpochyby obohatila své psychologické znalosti, ale také prokázala, že mnohými z nich (z oblasti psychometrie, diagnostiky, klinické i poradenské psychologie) již disponuje.

Na závěr otázky: Jaké jiné možnosti výzkumného designu by autorka navrhovala pro realizaci podobné studie? Co konkrétně získané údaje přinášejí do praxe?

Bc. Kateřina Holeyšovská předložila práci, která splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby na katedře psychologie FF UK v Praze.

Doporučené hodnocení: výborně

Praha 11. 1. 2018 PhDr. Lenka Krejčová, Ph.D.